

HARJAVALLAN YRITYSALUEIDEN OSAYLEISKAAVA HARJAVALLAN KAUPUNKI, EHDOTUSVAIHEEN VASTINERAPORTTI

Projekti **Harjavallan yritysalueiden osayleiskaava**
Projekti nro **1510076372**
Asiakirjatyyppi **Vastineraportti, ehdotusvaihe**
Päivämäärä **22.8.2024**
Laatija **Jari Prehti, Heta Tuunanen, Niko Mäkinen**

SISÄLTÖ

1.	Lausunnot	1
1.1	Satakuntaliitto, 25.6.2024	1
1.2	Lammaisten Energia, 2.7.2024	3
1.3	Satakunnan Museo, 3.7.2024	4
1.4	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 4.7.2024	5
1.5	Väylävirasto 18.7.2024	7
1.6	Fingrid, 31.7.2024	8
1.7	Tukes, 1.8.2024	8
2.	Muistutukset	9
2.1	Muistutus 1, 2.8.2024	9

1. Lausunnot

1.1 Satakuntaliitto, 25.6.2024

Satakuntaliitto on todennut luonnosvaiheen kannanotossaan, että yritysalueiden osayleiskaavan laatimisella Harjavallan kaupunki panostaa merkittävästi elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistamiseen ja että osayleiskaavan laatimisprosessi ajoituksensa kannalta sijoittuu hyvin vireillä olevan Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheeseen.

Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 ovat maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Satakuntaliitto toteaa, että Harjavallan yritysalueen osayleiskaavan ehdotuksen ratkaisu on pääosin voimassa olevien Satakunnan maakuntakaavojen tavoitteiden mukainen. Uusia teollisuus- ja varastoalueita (T ja T/kem) on osoitettu osayleiskaavassa suunnittelualan eteläpään (Kraakanmäki) ja luoteisosaan (Torttila) vähintään seudullisesti merkittävää toimintaa varten maakuntakaavan nk. valkoiselle alueelle, mikä poikkeaa Satakunnan maakuntakaavojen tavoitteesta. Torttilan eritasoliittymän länsi- ja eteläpuolelle on osayleiskaavaehdotuksessa osoitettu maakuntakaavan aluevarauksen päämaankäytön ja yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnan mukaista maankäyttöä, mutta alueiden tarkempi käyttötarkoitus, jolla sallitaan merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen sijoittamista alueelle (T/kem) poikkeaa maakuntakaavan tavoitteesta.

Satakuntaliiton luonnosvaiheessa esitettyjä kaavaselostuksen täydennystarpeita on pääosin huomioitu ehdotusvaiheen aineistossa. Myös valtaosa jatkosuunnitteluun liittyvistä kehittämistarpeista on selostuksessa käsitelty ja osittain kaavaehdotuksen maankäyttöratkaisussakin niitä on huomioitu.

Satakuntaliiton uusi luonnosvaiheen lausunnossa esitetyn kantansa, jonka mukaan teollisuustoiminnan laajennusta varten osoitettujen alueiden (T ja T/kem) tulee olla riittävällä etäisyydellä asutukseen ja maisemaan. Jälkimmäisten suuntaan tulee varata riittävän leveät yhtenäiset suojaviheralueet.

Selostuksen tekstiä, jossa käsitellään kaavaratkaisun suhdetta maakuntakaavan, tulisi vielä tarkistaa ja täydentää ottaen huomioon Satakunnan voimassa olevien maakuntakaavojen merkinnät ja määräykset. Tekstiä tulee täydentää muun muassa aluevarausmerkintöjen, rakennettua kulttuuriympäristöä ja maisemaa koskevien merkintöjen ja suunnittelumääräysten sekä koko maakuntakaava-alueita koskevien suunnittelumääräysten osalta. Lisäksi kaavaselostuksessa tulee perustella osayleiskaavan ratkaisujen poikkeaminen maakuntakaavojen tavoitteista.

Kaavaselostuksen vaikutustenarviointia (7.1) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden käsittelyn osalta elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat teemaa koskien tulee tarkentaa, täsmentämällä millä tavoin osayleiskaavalla edistetään ekologisten yhteyksien säilymistä. Lisäksi arvioinnissa terveellisen ja turvallisen elinympäristön sekä toimivien yhdyskuntien teeman osalta tulisi ottaa huomioon uusien T/kem-alueiden läheisyys lännessä Metsäkulman pienkylän ja Nakkilan kunnan puolella Kissakuja I:n varrelle sijoittuvan harvan taajama-alueen asutukseen. Vaikutustenarvioinnissa (7.4) olisi hyvä tuoda esille osayleiskaavassa osoitettujen T/kem-alueiden takia suunnittelualueen ulkopuolisten alueiden maankäyttöön mahdollisesti kohdistuvia rajoittavia vaikutuksia.

Satakuntaliitto on esittänyt ehdotusvaihetta varten laadittavaksi yleiskaavatason tarkentava selvitys viherrakenteesta. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan selostuksen vaikutustenarviointiin lisätty verrattain suppea tarkastelu viherrakenteesta ei vastaa laadittavan selvityksen tarkoitusta. Kaavatyössä tulee laatia yleiskaavatason viherrakenneselvitys, jonka tulokset tulee ottaa huomioon osayleiskaavan jatkosuunnittelussa. Osayleiskaavan ratkaisulla on edistettävä Satakunnan viherrakenneselvityksessä tunnistetun suunnittelualueen eteläisen ja läntisen osan läpi kulkevan maakunnallisen viherkäytävän toimivuus ja jatkuvuus.

Kaavaehdotuksessa on päädytty rajaamaan pois maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä osoittavan merkinnän (sk) länsipää, joka luonnosvaiheen ratkaisussa noudatteli vielä kokonaisuudessaan Satakunnan maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventoinnin mukaista arvoaluerajausta. Kuten Outokummun ja Kemiran asuinalueesta Satakunnan rakennusperintö 2023 luettelon kohdekuvauksessa (y-pakki - Satakunnan rakennusperintö 2023 alue) todetaan, tehdasalueen vanhasta rakennuskannasta säilyneet pääkonttori- ja kerhorakennus tyyliinsä ja mittakaavansa vuoksi sopivat samaan kokonaisuuteen asuinalueen kanssa. Maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä osayleiskaavassa osoittavan aluerajauksen muuttamisen tulee perustua riittäviin selvityksiin.

Teknisenä huomiona Satakuntaliitto pyytää päivittämään selostuksen kappaleessa 7.9 esitettyä T/kem-alueiden puskurivyöhykkeitä esittävää karttaa, jotta sen sisältö vastaisi osayleiskaavaehdotuksen mukaista maankäyttöratkaisua. Lisäksi selostuksen suunnittelutilannetta

esittelevässä osiossa maakuntakaavoitusta koskevan luvun tekstiin (4.2.2) tulee lisätä luettelosta puuttuvat Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita sekä maisemallisesti tärkeitä alueita koskevat merkinnät.

Satakuntaliitto näkee tarpeellisena järjestää maankäyttö- ja rakennuslain mukainen ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §, MRA 18 §), jossa on mahdollisuus käsitellä osayleiskaavaehdotuksen ratkaisua kattavasti.

Satakuntaliitolla ei ole Satakunnan maakuntakaavan, Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 perusteella Harjavalan kaupungin yritysalueiden osayleiskaavan ehdotuksesta muuta lausuttavaa.

Vastine: Täydennetään kaavaselistusta seuraavilta osin: 1) poikkeamiset maakuntakaavasta; 2) vaikutustenarviointi suhteessa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Lisätään suojaviheraluetta kaava-alueen eteläosaan Hiirijärven kulttuurimaiseman pohjoispuolelle. Osoitetaan kaavakartalle Lammaistensuon ja Metsäkulman alueen metsäselänteen välille viheryhteystarpeen merkintä.

Palautetaan maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön rajausta vastaamaan Satakunnan maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys- ja täydennysinventointia (2023). Päivitetään kaavaselistukseen Satakuntaliiton esittämät tekniset huomiot. Erillisen viherrakenneselvityksen laatimista ei nähdä osayleiskaavahankkeessa tarpeelliseksi ottaen huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus sekä alueen nykytila, mutta täydennetään kaavaselistuksen vaikutusten arviointia viherrakenteeseen soveltuvin osin.

Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu on järjestetty 14.8.2024. Muutoin merkitään tiedoksi.

1.2 Lammaisten Energia, 2.7.2024

Yritysalueiden osayleiskaavan osalta Lammaisten Energia haluaa kiinnittää huomiota siihen, että nykyisin alueen läpi kulkee HAR-KTT 110 kV:n ja 20 kV:n sähköjohtoja. Kaavaluonnoksessa HAR-KTT johdolle on esitetty korvaava reitti toisaalla. Kaavoituksessa on huomioitava riittävät etäisyydet rakentamisen ja johtoalueen välillä. Kaava-alueen pylväät on uusittu vuonna 2000-2017 ja siten niillä on käyttöikä jäljellä 40-60 vuotta. Johdon siirtäminen esitettyyn paikkaan on mahdollinen, mutta siirrosta aiheutuville kustannuksille pitää löytyä maksaja. Karkeasti arvioiden siirtokustannukset tulevat olemaan 1-1,5 M€.

Alueen läpi kulkee myös 20 kV:n ilmajohto, joka on käyttöikänsä päässä ja se tullaan lähivuosina kaapeloimaan uuteen paikkaan. Uudesta reitistä pitää käydä erillinen keskustelu, jotta maakaapelia ei tarvitse mahdollisten tielinjausmuutosten takia siirtää toistamiseen. Maakaapelointi tässä tapauksessa kuuluu verkon normaalin kehittämisen piiriin, eikä aiheuta lisäkustannuksia muille toimijoille.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

1.3 Satakunnan Museo, 3.7.2024

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo näkee, että sen luonnosvaiheessa esittämät kannat on suurelta osin huomioitu kaavan ehdotusvaiheessa.

Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnissa (Niina Uusi-Seppä/Ramboll 2023) maakunnallisesti merkittäväksi arvoitettua *Outokummun ja Kemiran asuinalueet* -arvoaluetta on supistettu luonnosvaiheen jälkeen siten, että tehdasalueelta kerhorakennus ja pääkonttori on kaavaehdotuksessa rajattu arvoalueen ulkopuolelle. Kaavan luonnosvaiheessa arvoalueen rajausta noudatti vielä alkuperäistä inventoinnissa osoitettua rajausta. Tuoreen maakunnallisen inventoinnin aluetta koskevassa kuvaustekstissä mainitaan mm.: *Lähimpänä tehdasta sijaitsevat entiset johtajiston asuinrakennukset Teollisuuskadun varrella. Tehdasalueella on säilynyt vanhasta rakennuskannasta mm. pääkonttori- ja kerhorakennus, jotka tyyliinsä ja mittakaavansa vuoksi sopivat samaan kokonaisuuteen asuinalueen kanssa.* Alueella vuonna 2019 toteutetun rakennusinventoinnin (Ramboll) johtopäätöksissä mainitaan: *Toisena mainittavana kokonaisuutena ovat säilyneet alueen alkuperäiset hallinto- ja kokoontumistilat eli Keskuskonttori sekä Kerhorakennus, jotka juuri tämän tehdasalueen historian lisäksi edustavat hyvin myös aikakautensa tyyliä ja rakennustapaa.* Kerhorakennuksen sekä konttorin arvot on siis todettu kahdessa verrattain tuoreessa selvityksessä. Myös kaavaselostuksessa mainitaan, että ratkaisu heikentää alueen kulttuuriympäristöarvoja. Kaavaselostuksessa rajauksen muutoksen syyksi mainittu rakennusten heikko tekninen kunto sekä sisäilmaongelmat. Museo huomauttaa, että nykyiset rakennukset ovat myös edelleen lähtökohtaisesti korjattavissa. Satakunnan Museon kantana on, että arvoaluerajaus on osoitettava kaavakartalla tuoretta maakunnallista inventointia vastaavana. Mikäli maakunnallisesti merkittävän arvoalueen rajausta aletaan muuttamaan, tulee sen perustua riittäviin asiantuntijoiden laatimiin selvityksiin.

Kaava-alueella on toteutettu maisema- ja kulttuuriympäristöanalyysi, jossa on otettu huomioon alueen keskeisimmät maisema-arvot sekä näkymät. Museo pitää hyvänä, että kaavaehdotukseen on lisätty suojaviheralueita arvokaiden kulttuuriympäristöjen sekä maisema-alueiden suuntaan. Selvityksessä on myös kuvattu alueen rakennuskantaa, josta ei ole ajantasaisia inventointitietoja. Selvityksestä on havaittavissa, että kaava-alueen haja-asutusalueella merkittävin yksittäiskohde on edelleen Sievarin tila, jonka arvot on osoitettu jo vuoden 1996 inventoinnissa. Tämä on todettu myös kaavaselostuksessa. Muu rakennuskanta on kunnoltaan ja säilyneisyydeltään vaihtelevaa ja ajoittuu pääosin jälleenrakennuskaudelle. Satakunnan Museo pitää kaava-alueen keskelle jäävän 1930-luvulle ajoittuvan Sievarin tilan tilannetta valitettavana, mutta kohteen rakennushistorialliset ja maisemalliset arvot eivät ole kuitenkaan niin merkittäviä, että niillä olisi vaikutusta kaavahankkeeseen.

Vastine: Osoitetaan maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön rajausta alueellisen vastuumuseon lausunnon mukaisesti vastaamaan tuoretta maakunnallista inventointia. Muutoin merkitään tiedoksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Muuttuvan maankäytön alueelle on kaavaehdotuksessa jäämässä kiinteitä muinaisjäänneksiä, Lyytikänharjun kivikautinen asuinpaikka, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.79010025> sekä Pelkin rökkiöalue, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000045130>. Näiden osalta viranomaisneuvottelussa sovittiin, että MML 13§:n mukainen kajoamisluoneuvottelu käydään vasta asemakaavavaiheessa. Kajoamisluoneuvottelun tarve on tunnistettu ja kirjattu kaavaselostukseen.

Luonnosvaiheen jälkeen suunnittelualue on laajentunut lounaaseen Pyykkialhon alueelle, jonne on osoitettu aurinkoenergian tuotannon kehittämisa-alue. Laajennusalue ei ole sisällynyt vuonna 2022 toteutettuun arkeologiseen inventointiin (Harjavalta, yleiskaava- ja asemakaava-alueiden sekä YVA-alueen arkeologinen inventointi, Hannu Takala, Maanala Oy). Satakunnan Museo on kuitenkin saanut tiedon, että Pyykkialhon aurinkovoimahankkeeseen liittyvä arkeologinen selvitys on tekeillä ja alustavan tiedon mukaan alueelta on myös paikallistettu muinaisjäännöksiä. Selvitys tulee liittää mukaan kaava-aineistoihin ja selvityksen tulokset huomioida kaavassa lisäämällä tunnistetut kohteet kaavakartalle ja päivittämällä kaavaselostuksen tiedot.

Vastine: Lisätään tuore Pyykkialhon arkeologinen inventointi osaksi kaavamateriaali, ja osoitetaan kaavakartalle inventoinnin mukainen yksi uusi kiinteä muinaisjäännös (sm). Lisätään tiedot kaavaselostukseen.

1.4 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 4.7.2024

Yleistä

ELY-keskus pitää hyvänä, että sen luonnosvaiheen lausunnossa esitettyjä seikkoja on useilta osin otettu huomioon kaavaehdotuksen laadinnassa. ELY-keskus esittää kuitenkin vielä huomioitavaksi kaavaehdotuksen käsittelyssä jäljempänä esitetyt asiat. Muilta osin ELY-keskuksella ei enää tässä vaiheessa ole toimialaltaan lausuttavaa.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavaratkaisua ja sen perusteluita Tkem-alueiden osalta on vielä syytä tarkentaa ottaen huomioon mm. maakuntakaavasta poikkeaminen näiltä osin. Suojaviheralueiden laajentamistarvetta ja -mahdollisuuksia on vielä syytä tarkastella ja selvittää jäljempänä mainittu ristiriita kulttuuriympäristön suojelutarpeen kanssa.

ELY-keskus muistuttaa ympäristöministeriön asetuksen ”311/2024 maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta” voimaantulosta 11.6.2024 ja sen huomioon ottamisesta tarvittavilta osin kaavaehdotuksessa.

Vastine: Täydennetään perusteluja siltä osin, kuin osayleiskaava poikkeaa voimassa olevista Satakunnan maakuntakaavoista. Tarkastellaan suojaviheralueiden laajentamistarpeita ja -mahdollisuuksia ja lisätään suojaviheraluetta Hiirijärven suuntaan.

Otetaan huomioon soveltuvin osin 11.6.2024 voimaantullut ympäristöministeriön asetus ”311/2024 maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta”.

Kulttuuriympäristö ja maisema

ELY-keskus katsoo, että ratkaisua, jossa maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön rajausta on supistettu, ei ole riittävästi perusteltu ja ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueen supistaminen heikentää alueen kulttuurihistoriallisia arvoja, kuten myös kaavaselostuksessa todetaan. Rajausta on juuri tarkasteltu ja supistettu Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnissa (2023), jonka mukaisesta rajauksesta kaavaehdotuksen rajausta on suppeampana poikkeaa. Lisäksi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ”sk”-kaavamääräystä on vielä tarpeen kehittää ympäristön arvojen säilyttämisen kannalta velvoittavammaksi, kuten ELY-keskus jo luonnosvaiheen lausunnossaan on todennut. ELY-keskus toistaa myös jo aiemmin esittämänsä näkemyksen, että suojaviheralueen varaamista osittain

myös maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön ei ole riittävästi perusteltu eikä kaavaehdotuksen mukainen ratkaisu edistä rakennetun kulttuuriympäristön vaalimista.

Vastine: Osoitetaan maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö maakunnallisen päivitysinventoinnin 2023 mukaiseksi. Osoitetaan kulttuuriympäristössä sijaitseva suojaviheralue (EV) teollisuusalueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (sk) kaavamääräyksen sanamuotoa tarkastetaan velvoittavammaksi.

Liikenne

Kaavaehdotuksessa on esitetty uusi tieyhteys, jolle on osoitettu uusi liittymä kantatielle 43. ELY-keskus toteaa, että kaupungin ryhtyessä suunnittelemaan uuden tieyhteyden toteuttamista on kantatien uusista liittymäjärjestelyistä laadittava tiesuunnitelma. Tiesuunnitelman laadinta kantatien liittymäjärjestelyille edellyttää ns. suunnittelusopimusta ELY-keskuksen liikennevastuualueen ja kaupungin välillä.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa Porin kaupunkiseudulle (2019) on esitetty Harjavalan alueelle pyöräteiden tavoiteverkko, jossa maantielle 2173 Hiirijärventie on osoitettu yhteystarve pyörätielle. Pyörätietä maantien 2173 varteen on jo toteutettu tien pohjoispuolelle Kantatien 43 liittymästä Juustokivenkadun liittymään saakka. Kaavaehdotuksessa ei tälle tieosuudelle ole kuitenkaan osoitettu merkintää kävelyn ja pyöräilyn reitistä. ELY-keskus esittää, että kaupunki kuitenkin harkitsisi vielä merkinnän lisäämistä pyörätielle nykyisen maantien 2173 varrelle.

Liikenteen vastuualueen luonnosvaiheessa antamat kommentit on huomioitu hyvin eikä kaavasta ole muilta osin muistutettavaa.

Vastine: Osoitetaan kävelyn ja pyöräilyn reitti kantatien eli Eurantien varteen suojaviheralueelle niin, että se ulottuu etelässä uuteen ohjeelliseen tielinjaukseen saakka. Muutoin merkitään tiedoksi.

Pohjavedensuojelu

Pohjavesien suojelun osalta ELY-keskus toteaa edelleen, että pohjavesialueella on voimassa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto, joka kieltää pohjaveden laadun vaarantamisen pohjavesialueella. Tästä syystä pohjavedelle vaaraa aiheuttava uusi teollinen toiminta tulee sijoittaa ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle eikä uutta riskitoimintaa tule kaavassa osoittaa pohjavesialueelle. Pohjavesialueella olemassa olevien riskitoimintojen pohjavedensuojelun riittävä taso huomioidaan muun muassa kaavamääräyksissä. Kaavaehdotuksessa pohjavesialueen kaavamääräyksiä onkin melko kattavasti täsmennetty.

Kaikilta osin kaavaselostuksessa ei ole arvioitu riittäväällä tarkkuudella pohjavesiin kohdistuvia vaikutuksia uuden teollisen toiminnan tai uusien liikenneväylien näkökulmasta. On tarpeen huomioida, että mikään kaavamerkintä ei suoraan mahdollista riskitoimintojen sijoittamista pohjavesialueelle, vaan sijaintiriski ja toiminnan sijoittumisen edellytykset arvioidaan tapauskohtaisesti esimerkiksi ympäristölupien sekä rata- ja tiesuunnitelmien käsittelyn yhteydessä.

Vastine: Uusi teollinen toiminta on osoitettu pääosin pohjavesialueen ulkopuolelle. Osayleiskaavassa pohjavesialueelle osoitettava teollinen toiminta on jo asemakaavoitettu teollisuudelle ja osayleiskaava toteaa tilanteen. Kiinteistön 79-204-7-7 osalta pohjavesialueelle

osoitetaan teollista toimintaa, mutta pohjavesialueen (pv) merkinnän määräys asettaa reunaehdot kiinteistölle soveltuvalle toiminnalle. Täydennetään kaavaselostusta pohjavesiin koskevien vaikutusten osalta ja täsmennetään, ettei kaavamerkinnot suoraan mahdollista riskitoimintojen sijoittamista pohjavesialueelle.

Pilaantuneet maat

ELY-keskus pitää hyvänä kaavan yleismääräystä ”*Kuivatus-, maanrakennus- ja muiden kaivutöiden yhteydessä on suoritettava riittävät haitta-ainetutkimukset*” kun huomioidaan alueen teollinen käyttöhistoria ja alueella sijaitsevat MATTI-järjestelmän kohteet. Kaavamääräystä voisi kuitenkin tarkentaa, esim. lisäämällä siihen ”Ennen töiden aloittamista tulee olla yhteydessä ympäristönsuojeluviranomaiseen”.

Vastine: Säilytetään yleismääräys ennallaan ehdotuksen mukaisena. Yleismääräys koskee koko suunnittelualueutta. Kaupungin rakennusvalvonnalla on tiedossaan alueet ja kohteet, joilla tehtävien kuivatus-, maanrakennus- ja muiden kaivutöiden osalta on syytä olla yhteydessä ympäristönsuojeluviranomaiseen.

Viranomaisneuvottelu

ELY-keskus näkee tarpeellisena pitää kaavahankkeesta ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu, jolle päivämäärä onkin jo sovittu.

Vastine: Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu on järjestetty 14.8.2024.

1.5 Väylävirasto 18.7.2024

Suojaviheralueen (EV) kaavamääräys

Osayleiskaavassa on osoitettu suojaviheraluetta kaavamerkinnällä EV rautatien varteen noin ratakilometriviivillä 295+510 – 297+520. Suojaviheralueen kaavamääräys on seuraava: ”Suojaviheralue. Alueella tulee säilyttää tai istuttaa riittävä suoja-alue”. Väylävirasto pitää kaavassa rautatien varteen osoitettua EV-kaavamerkintää hyvänä, mutta muistuttaa radan suoja-alueesta. Radan suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle radan keskilinjasta. Radanpitäjällä on tie- tai rautatieliikenteen turvallisuuden sitä vaatiessa oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta tai rajoittaa kasvillisuuden korkeutta. Väylävirasto huomauttaa, että radan suoja-alueella sijaitsevista korkeakasvuisista puista, jotka yltävät kaatuessaan radalle (ns. riskipuut), aiheutuu turvallisuushaittaa rautatielle. Rautatien välittömässä läheisyydessä tulee välttää tällaisten puiden istuttamista/säilyttämistä. Väylävirasto toteaa, että rautatien varrella sijaitsevan suojaviheralueen kaavamääräystä tulisi tämän osalta päivittää.

Energiahuollon alueet (EN-aur ja EJ/EN-aur)

Väylävirasto edellyttää, että kaavamerkinnän mahdollistama aurinkovoimala tulee lähtökohtaisesti sijoittaa kokonaan rautatien suoja-alueen (30 metriä) ulkopuolelle. Perusteena asialle on rautatieturvallisuus ja erityisesti paloturvallisuus. Aurinkovoimala voidaan sijoittaa suoja-alueelle vain erityisestä perusteesta. Tässä tapauksessa Väylävirasto kuitenkin vaatii kattavan riskiarvioinnin, pelastussuunnitelman ja pelastusviranomaisen puoltavan lausunnon erityisesti aurinkovoimalan tulipaloriskin johdosta. Suunnitelmat mahdollisista suoja-alueelle tulevista rakenteista tulee toimittaa Väylävirastoon kommentteille tarkemman jatkosuunnittelun yhteydessä. Rautatien läheisyyteen sijoitettavien aurinkopaneelien osalta tulee jatkosuunnittelussa varmistaa, ettei ne aiheuta sellaista häikäisyä radan suuntaan, joka voi vaikeuttaa veturinkuljettajaa havainnoimasta radan opastimia ja rautatien ympäristöä.

Ohjeellinen uusi putkisilta

Osayleiskaavan luonnoksen kartalle on osoitettu ohjeellinen putkisilta, joka ylittää nykyisen radan noin ratakilometrillä 297 + 700. Väylävirasto muistuttaa, että mikäli Väyläviraston hallinnoimalle rautatiealueelle tai radan ala- tai yläpuolelle on tarve sijoittaa esimerkiksi putkia tai muita rakenteita, on näistä sovittava Väyläviraston kanssa ratalain 36 §:n mukaisesti (lisätietoja: <https://vayla.fi/palveluntuottajat/ammattiliikenneaiteilla/lomakkeet-ja-luvat>).

Kaava-aineistoon sisältyy ohjeellisen putkisillan yleissuunnitelma, jossa rautatien kohdalla esitetty alikulkukorkeus 8,25 metriä on lähtökohtaisesti rautatieliikenteen ja sähköradan kannalta riittävä. Putkisillan jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa tulee varautua mahdolliseen lisäraiteeseen. Mahdolliset tarkemmat reunaehdot putken sijoittamiselle mm. sähköradan kannalta tulee käydä läpi putken yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine: Osoitetaan rautatien viereiset alueet suojaviheralueiksi (EV). Muualla EV-alueet muutetaan suojaviheralueiksi, joilla tulee istuttaa tai säilyttää tarvittava suojapuusto (EV-1). Muutoin merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

1.6 Fingrid, 31.7.2024

Kiitämme lausuntopyyntöä. Saimme lisäaikaa lausunnon laatimiseen 1.8.2024 saakka. Lausuiimme osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 6.6.2023 ja luonnoksesta 11.1.2024. Suunnittelualueen reunassa sijaitsevat Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohtot Outokumpu/Harjavalta-Ulvila (1721) sekä Rauma-Outokumpu/Harjavalta (1889). Kaakkoon edetessä 110 kV voimajohtojen omistaja on Boliden.

Fingridin Kissakujan sähköaseman tontti on kaava-alueen pohjoisreunassa. Sitä koskeva asemakaava on laadittu ja asiaa on edistetty hyvässä yhteistyössä kaupungin kanssa (Kissakujan sähköaseman asemakaavan muutos).

Osayleiskaavan ehdotuksessa on ohjeellinen uusi 110 kV sähkölinja Kissakujan sähköasemalta T/kem-alueen ja radan reunassa kohti kaakon suuntaa. Fingridin alustavan tiedon mukaan Kissakujan sähköaseman suunnitellut johtojärjestelyt menevät mahdollisesti suoraan T/kem-alueen poikki. Ohjeellisen voimajohtoreitin sijainti pitäisi kuitenkin varmistaa Bolidenilta, sillä kyse on heidän voimajohtoistansa. Bolidenilla voi olla vaihtoehtoisia ratkaisuja voimajohtolle. Olisi kuitenkin hyvä laittaa voimajohtomerkintä vielä osayleiskaavan viimeistelyssä oikeaan sijaintiin, sillä voimajohto rajoittaa T/kem-korttelin suunnittelua ja rakentamista.

Meillä ei ole muutoin kommentoivaa osayleiskaavan ehdotuksesta.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

1.7 Tukes, 1.8.2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun

lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).

Tukes katsoo, että aiemmassa lausunnossa (Tukes 11949/03.00.02/2023) esittämät huomiot ovat riittävällä tavalla huomioituna kaavaehdotuksessa ja kaavaselostuksessa.

Tukesilla ei ole uutta lausuttavaa osayleiskaavaehdotukseen liittyen.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

2. Muistutukset

2.1 Muistutus 1, 2.8.2024

Maanomistajan muistutus, jossa tarkentavaa tietoa voimajohtovarauksen linjaukseen.

Vastine: Lisätään muistutuksen mukainen tieto voimajohtolinjauksesta kaavakartalle.